

Προσφυγικό εξωτερικής, μεταναστευτικό εσωτερικής κατανάλωσης

Αν δεν πρυτανεύσουν η σωφροσύνη και ο περιορισμός της ξενοφοβικής ρητορικής, τότε μπαίνουμε σε δύσκολες θάλασσες.

Αντί να εφαρμοστεί ένα επιχειρησιακό σχέδιο στελέχωσης και υποδομών, ασχολούμαστε με το να γίνει πιο αυστηρή η νομοθεσία, πράγμα απλώς ατελέσφορο. Φωτό: EPA

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Στις 27 Σεπτεμβρίου, ο πρωθυπουργός της Ελλάδας [Κυριάκος Μητσοτάκης](#) απηγόρωνε, μεταξύ άλλων, τα [παρακάτω λόγια](#) στην 74η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ στη Νέα Υόρκη:

«Τοποθετημένη στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, ως εκ τούτου, στην πρώτη γραμμή της μεταναστευτικής και προσφυγικής κρίσης εδώ και αρκετά χρόνια, η Ελλάδα συνεχίζει να αντιμετωπίζει τις μεγαλύτερες ροές μεταναστών και προσφύγων στην Ευρώπη από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Βρισκόμαστε στα πρώτα τέσσερα κράτη μέλη της Ε.Ε. στις αιτήσεις ασύλου και έχουμε μία από τις υψηλότερες αναλογίες κατά κεφαλήν αιτούντων άσυλο. Παρά το δυσανάλογο βάρος και την τεράστια πίεση στα συστήματα υποδοχής και ασύλου μας, καταφέραμε να σώσουμε χιλιάδες ζωές στη θάλασσα. Κάναμε τεράστιες προσπάθειες και διαθέσαμε πόρους στο μέγιστο των δυνατοτήτων μας, προκειμένου να φιλοξενήσουμε τους πρόσφυγες και τους μετανάστες με ανθρώπινο και αξιοπρεπή τρόπο, με σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας τόσο των προσφύγων όσο και των μεταναστών που φθάνουν στη χώρα μας. Άλλα έχουμε φτάσει στα όρια της ικανότητάς μας να αντιμετωπίσουμε αυτό το πρόβλημα. Οι χώρες εισόδου δεν μπορούν και δεν πρέπει να φέρουν το βάρος της μετανάστευσης από μόνες τους. Η διαχείριση των προσφύγων και της μετανάστευσης είναι μια ευρωπαϊκή πρόκληση που απαιτεί συλλογική δράση, μια ολοκληρωμένη προσέγγιση και ευρεία λύση με βάση τη δίκαιη κατανομή της ευθύνης και όχι την ατζέντα της ξενοφοβία. Πρέπει να πούμε το προφανές στους Ευρωπαίους εταίρους μας: η Ελλάδα δεν μπορεί να αντέξει μόνη της το βάρος των μαζικής κινήσεως ανθρώπων που εγκαταλείπουν τους πολέμους και την καταπίεση ή απλώς επιδιώκουν ένα καλύτερο μέλλον. Αυτοί οι άνθρωποι δεν έχουν την Ελλάδα ως τελικό τους προορισμό. Έρχονται στην Ευρώπη μέσω των εξωτερικών συνόρων της Ένωσής μας, τα οποία τυχαίνει να είναι τα σύνορά μας. Η κατάσταση αυτών των ανθρώπων δεν μπορεί να εργαλειοποιηθεί στην υπηρεσία των πολιτικών στόχων από οποιονδήποτε και πουθενά. Πρέπει να τηρηθεί η συμφωνία μεταξύ της Ε.Ε. και της Τουρκίας. Η Τουρκία πρέπει να κάνει πολύ περισσότερα για να εκπληρώσει το δικό της μέρος της συμφωνίας. Η πρόσφατη δραματική ούζηση του αριθμού των μεταναστών που διασχίζουν το Αιγαίο είναι απαράδεκτη. Η Ευρώπη πρέπει να συνεχίσει να στηρίζει οικονομικά την Τουρκία, αναγνωρίζοντας έτσι ότι εκατομμύρια πρόσφυγες ζουν επί του παρόντος στο έδαφός της. Ταυτόχρονα, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να κινηθεί γρήγορα για να θεσπίσει νέους κοινούς κανόνες για τους αιτούντες άσυλο, που θα ισχύουν για όλες τις χώρες».

Δεν αφιερώνω τυχαία τόσο μεγάλο τμήμα του κειμένου στην ομιλία του Έλληνα πρωθυπουργού στους ηγέτες του κόσμου. **Αυτά που λέει ο Κ. Μητσοτάκης στη Γενική Συνέλευση είναι περίπου τα ίδια με αυτά που είπε εκεί ή που θα έλεγε πάλι ο προκάτοχός του.** Πιθανές μικρές μορφολογικές αποχρώσεις που δικαιολογούν τις διαφορετικές πολιτικές καταβολές εκάστου, αλλά το περιεχόμενο πανουργικά και εύλογα όμοιο.

Με το να υποστηρίζει η ελληνική κυβέρνηση ότι οι περισσότεροι είναι οικονομικοί μετανάστες και όχι πρόσφυγες ουσιαστικά υπονομεύει το ορθό ελληνικό επιχείρημα για δίκαια και αναλογική κατανομή των ανθρώπων στην Ευρώπη.

Συνωμοσία; Φυσικά όχι. Πανουργία του Λόγου; Ούτε. Απλώς, η γραμμή της χώρας διεθνώς, όπως παραμένει και σήμερα, είναι αυτή: **ανάδειξη του ελληνικού προβλήματος**, κάλεσμα για βοήθεια στην Τουρκία που σηκώνει το μεγάλο βάρος, προσπάθεια για αναλογικό καταμερισμό της ευθύνης εντός της Ε.Ε., **κυρώσεις σε**

βάρος των ακροδεξιών κυβερνήσεων της ομάδας Βίζενγκραντ που έχουν κλείσει ερμητικά τις πόρτες κ.λπ. Εν ολίγοις, γραμμή Μέρκελ και όχι Όρμπαν ή Σαλβίνι.

Κι όμως, στο εσωτερικό, την ίδια στιγμή που ο πρωθυπουργός εξέφραζε αυτόν τον λόγο στον ΟΗΕ, **ο τόνος ήταν δραστικά διαφορετικός**. Τον εμπεδώσαμε άναυδοι από τα πιο επίσημα χείλη κορυφαίων στελεχών που κυριολεκτικά απασφάλισαν: «Δεν έχουμε πλέον προσφυγικό αλλά μεταναστευτικό», «αυτά που ξέρατε τελείωσαν, θα μπει τάξη τώρα», «θα επιστρέψουν στις χώρες τους αυτοί που δεν είναι πρόσφυγες και δυστροπούν» και, φυσικά, «θα επιστρέψουμε τόσες χιλιάδες στην Τουρκία». Κι από κοντά οι τσιρίδες των αφρόνων σεσημασμένων καλλιεργητών του μίσους. Σπασμωδικά, αγοραία και ανεύθυνα...

Ο Έλληνας πρωθυπουργός εμφανίστηκε προχθές στη Βουλή και συνέχισε, με τον τρόπο του, την ομιλία στη Γενική Συνέλευση: και τα παιδιά θα πάνε σχολείο και, άκουσον-άκουσον, οι πληθυσμοί αυτοί βοηθάνε στη δημογραφική βελτίωση της χώρας. Κι ακόμα: «ούτε φράχτες θέλουμε ούτε τείχη, κανόνες θέλουμε».

Και εκεί που ο τόνος είχε φτάσει σε σημείο που και ο Σαλβίνι θα ζήλευε, ο Έλληνας πρωθυπουργός εμφανίστηκε προχθές στη Βουλή και συνέχισε με τον τρόπο του την ομιλία του στη Γενική Συνέλευση: και τα παιδιά θα πάνε σχολείο και, άκουσον-άκουσον, οι πληθυσμοί αυτοί βοηθάνε στη δημογραφική βελτίωση της χώρας. Κι ακόμα: «ούτε φράχτες θέλουμε ούτε τείχη, κανόνες θέλουμε». Φυσικά, στο εσωτερικό ακροατήριο χρειαζόταν τόνωση το ηθικό της παράταξης που ήθελε να ακούσει ότι «δεν είμαστε ίδιοι με τους προηγούμενους» και ότι «εμείς φυλάμε τα σύνορα», καθώς και ότι «δεν συμμεριζόμαστε την αντίληψη του κ. **Βαρουφάκη**, όπου η Ελλάδα είναι φιλικός υποδοχέας του κάθε κατατρεγμένου, του κάθε πονεμένου», αλλά ουδεμία σχέση με τις σπασμωδικές και τοξικές ανεδαφικότητες των πρωτοκλασάτων υπουργών του τις προηγούμενες μέρες. Ενδεικτικά, τέλος, ο υπουργός Επικρατείας, σώζοντας τη νομική του τιμή και όχι μόνο, επισήμανε πως φυσικά το διεθνές δίκαιο επιβάλλει μια εξατομικευμένη εξέταση του αιτούντα άσυλο. Τα αυτονόητα δηλαδή...

Το ξενοφοβικό ολίσθημα της κυβέρνησης ωστόσο δεν υπήρξε ανέφελο. Αν δεν πρυτανεύσουν η σωφροσύνη και ο περιορισμός της ξενοφοβικής ρητορικής που γδέρνει τις ανοιχτές πληγές ακραίων κοινωνικών αντανακλαστικών, τότε μπαίνουμε σε δύσκολες θάλασσες. Για τον λόγο αυτόν ο πρωθυπουργός προσπάθησε να ηρεμήσει το πλήθος και από Όρμπαν να γίνει Μέρκελ. **Η επιθετική επικοινωνιακή αναβάθμιση του θέματος μπορεί να συσπειρώνει το ακροδεξιό ακροατήριο της ΝΔ που ακόμα είναι ζαλισμένο από τη μακεδονική αναδίπλωση**, αλλά, αν συνεχίσουμε έτσι, αστόχαστα, πάλι ενώπιον των ίδιων αδιεξόδων θα βρεθεί η ηγεσία. Κι αυτό για τον απλό λόγο ότι η πραγματικότητα είναι δυνατότερη από τις κραυγές των ακραίων πολιτευτών. Άλλωστε, η πραγματικότητα επιμένει.

Δεν θα επεκταθώ πολύ σε αυτό. Απλώς θα επισημάνω, κλείνοντας, τα βασικά προβλήματα ενώπιον των οποίων θα βρεθεί η χώρα άμεσα αν ακολουθήσει το εσωτερικής κατανάλωσης αφήγημα περί «**μεταναστευτικών και όχι προσφυγικών ροών**» που ούτως ή άλλως δεν ισχύει, καθώς οι ροές είναι μεικτές με σαφώς πλειοψηφικό και ηγεμονικό το προσφυγικό προφίλ. Στα παρακάτω δεν απευθύνομαι σε κανένα ανθρωπιστικό απόθεμα ούτε αξιολογώ λεπτομερώς νομικά τις αλλαγές που αναγγέλθηκαν, για τις οποίες μιλούν ήδη νομικοί αρμοδιότεροι εμού και για τις οποίες ασφαλώς και θα μιλήσουν τα δικαστήρια, ελληνικά και μη.

Αν δεν πρυτανεύσουν η σωφροσύνη κι ο περιορισμός της ξενόφοβης ρητορικής που γδέρνει τις ανοιχτές πληγές ακραίων κοινωνικών αντανακλαστικών, τότε μπαίνουμε σε δύσκολες θάλασσες.

Πρώτον, με το να υποστηρίζει η ελληνική κυβέρνηση ότι οι περισσότεροι είναι οικονομικοί μετανάστες και όχι πρόσφυγες ουσιαστικά υπονομεύει το ορθό ελληνικό επιχείρημα για δίκαιη και αναλογική κατανομή των ανθρώπων στην Ευρώπη. Γ' αυτό, πέραν του ότι καλό είναι εν γένει να μην υποστηρίζουμε προδήλως αβάσιμους ισχυρισμούς, θα πρέπει να έχουμε επίσης συναίσθηση των

εξαιρετικά δυσμενών συνεπειών που μπορεί να έχουν αυτοί στη διαπραγματευτική θέση της χώρας.

Δεύτερον, η προσδοκία ότι, επειδή θα αλλάξει η νομοθεσία επί το αυστηρότερον, θα καταστούν δυνατές οι επιστροφές των ανθρώπων είναι απλώς ανεδαφική. Ο νόμος, ακόμα και αν υποθέσουμε ότι ενσωματώνει τις εξαγγελθείσες αλλαγές, που κατά την άποψή μου παραβιάζουν το προσφυγικό δίκαιο, θα προσβληθεί αμέσως στην ελληνική Δικαιοσύνη και θα προκληθούν καθυστερήσεις ούτως ή άλλως. Η πεποίθηση ότι θα αλλάξουμε το νομικό πλαίσιο και αύριο θα αλλάξουν τα πράγματα είναι απλώς εσφαλμένη. Το προσφυγικό είναι αμείλικτο, δεν χαρίζεται σε κανέναν, ούτε στην αριστερά, που έφαγε τα μούτρα της πάνω του, αφήνοντας πίσω της Μόριες, ούτε όμως και στη δεξιά, που αρχίζει να τα τρώει τώρα.

Τρίτον, για άλλη μια φορά, αντί να εφαρμοστεί ένα επιχειρησιακό σχέδιο στελέχωσης και υποδομών, ασχολούμαστε με το να γίνει πιο αυστηρή η νομοθεσία, πράγμα απλώς ατελέσφορο. Δυστυχώς, επί δύο χρόνια όχι μόνο δεν υπήρξαν προσλήψεις στην Υπηρεσία Ασύλου αλλά το προσωπικό μειώθηκε ελαφρώς.

Τέταρτον, μα όχι έσχατο: εφόσον ενδιαφέρουν η κοινωνική συνοχή και η ασφάλεια της κοινότητάς μας, στο όνομα της οποίας υποτίθεται γίνονται αυτά που γίνονται, οι Έλληνες θα πρέπει να ακούσουν από δεξιά χείλη –και έχει σημασία να ειπωθεί από δεξιά χείλη– κάτι σαν αυτό που άκουσαν οι ακροατές του Κυριάκου Μητσοτάκη στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ. Ότι, δηλαδή, το προσφυγικό-μεταναστευτικό μάς ξεπερνάει ως πρόβλημα και ότι σε τόσο σύνθετα ζητήματα μακράς διάρκειας δεν υπάρχουν «λύσεις» αλλά διευθετήσεις που εξ αντικειμένου θα πρέπει να είναι σύμφωνες με κανόνες διεθνούς δικαίου και δίκαιες μεταξύ των κρατών της Ε.Ε. Αυτές οι διευθετήσεις, ωστόσο, δεν θα απαλλάξουν την κοινωνία μας από την προσφυγιά και τη μετανάστευση. Η ζωή στα νότια και ανατολικά μας είναι τόσο κακή που οι ροές δεν θα σταματήσουν, όσο κι αν η ζωή τους εδώ είναι άσχημη ή τους την κάνουμε πιο άσχημη. Η Ελλάδα θα συνεχίσει να παλεύει για έναν αναλογικό καταμερισμό εντός Ε.Ε., όμως οι ανθρωποί που έχουν έρθει –έως ότου, και αν τελικώς, συνεχίσουν το ταξίδι τους– θα πρέπει να μάθουν να ζουν σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν μια δημοκρατικά οργανωμένη κοινότητα. Με δυο λόγια, στο βάθος η μόνη λύση είναι η οργανωμένη κοινωνική **ένταξη** αυτών που τελικώς θα ριζώσουν εκόντες άκοντες στην Ελλάδα.

Κοινώς, στην αναμόχλευση της μισανθρωπίας και του φόβου απαντάμε με επίγνωση και καταλλαγή. Η ανθρωποφαγία δεν σταματά ποτέ στους πρόσφυγες.

ΔΕΙΤΕ ΑΚΟΜΑ

1.10.2019

Βορίδης: «Οι παράνομοι μετανάστες δεν δικαιούνται ανθρωπιστική βιόθεια»

Ελλάδα

Tags

Προσφυγικό

Μεταναστευτικό

μεταναστευτική κρίση

Πρόσφυγες

Κυριάκος Μπισσοτάκης

< 375

Α Α Α

5

ΕΓΓΡΑΦΕΙΤΕ ΣΤΟ NEWSLETTER ΜΑΣ

Για να λαμβάνετε κάθε εβδομάδα στο email σας μια επιλογή από τα καλύτερα άρθρα του lifo.gr

To email σας...

ΕΓΓΡΑΦΗ

ΟΡΟΙ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ